www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیّات فارسی تخصّصی**	رشته : **ادبیّات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۲۳ / ۳ / ۱۳۸۷**	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **خرداد ماه** سال **۱۳۸۷**		**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	
	معنی و مفهوم عبارت ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید.	
	۱- منجنیق ، ایشان را بیاموخت.	۰/۲۵
	۲- چه زَمهریر غریبی .	۰/۲۵
	۳- آن را به خانه‌ی صبیّه منتقل کردیم.	۰/۲۵
	۴- از ایّام عَتیق یادگار مانده .	۰/۲۵
	۵- خدایت ثنا گفت و تبجیل کرد.	۰/۵
	۶- گل مُصحف صد برگ به سوگند گشوده است.	۰/۵
	۷- پسران بازرگان عِظَتِ پدر بشنودند و منافع آن نیکو بشناخت.	۰/۵
	۸- نـه بـدو ره ، نـه شکیبـایـی از او / صد هـزاران خلـق سـودایـی از او	۰/۷۵
	۹- نیـک و بـد، چـون همی بیـایـد مُرد / خُنُک آن کس که گـوی نیکی بـرد	۰/۷۵
	۱۰- مانند پنبه دانه که در پنبه تعبیه است / آجرامِ کوه هاست نهان در میان برف	۱
	۱۱- همیشه چشم نهاده بودی تا پادشاهی بر چاکری خشم گرفتی و آن چاکر را لَت زدی و فروگرفتی.	۱
	ب) معنای هر یک از واژه های مشخّص شده را بنویسید. (۲ نمره)	۲
	۱- جامه پشمین از برای کَد کنند. / ۲- هرجا که در آغوش صبا غنچه‌ی وَردی است.	
	۳- به بوی آنکه درمانش تو باشی. / ۴- کان چنان ماهی نهان شد زیر میغ .	
	۵- ایشان اند که از پهایم اند. / ۶- به فراست صادق دانست که حال چیست.	
	۷- لابه‌ی رستم در اسفندیار کارگر نمی افتد. / ۸- هر یک را به نوعی استمالت نموده .	
	پ) خود آزمایی (۴ نمره)	
	۱- چرا به اعتقاد ناصرالدین شاه « **طاق بسطام** » درست است، نه « **طاق بستان** » ؟	۰/۵
	۲- جمله‌ی زیر را به فارسی امروز بازنویسی کنید.	۰/۷۵
	به برکت این افسون ، نه کسی مرا بتوانستی دید و نه در من بدگمانی صورت بستی .	
	۳- شاعر در بیت زیر ، درمان دردمندی روزگار را در چه دانسته است ؟	۰/۵
	« یک چند روزگار ، جهان دردمند بود / بِه شد که یافت بوی سَمَن را دوای طیب »	
	۴- در بیت زیر یک تشبیه نهفته مشخص کنید.	۰/۵
	« اشک بیهوده مریز این همه از دیده، کلیم / گَردِ غم را نتوان شست به طوفان از من »	
	۵- اگر داستان دیوار را داستانی نمادین به حساب بیاوریم ، هر یک از عناصر زیر نماد چیست ؟	۰/۵
	الف : بنّا ب : همسایه	
	۶- در عبارت : « تو نیز اگر توانی، سرِ خویش گیر و راه مجانبت پیش.» بین کدام کلمات آرایه‌ی سجع وجود دارد ؟	۰/۵
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیّات فارسی تخصّصی	رشته : ادبیّات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۲۳ / ۳ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۷		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	۷- پیام کلّی حکایت زیر چیست ؟	۰/۵
	بهلول را گفتند : « دیوانگان بصره را بشمار. » گفت : « از حَیّزِ شمار بیرون است. اگر گویید ، عاقلان را بشمارم که معدودی چند بیش نیستند. »	
	۸- بیت زیر به کدام واقعه اشاره دارد ؟	۰/۲۵
	« شبی بر نشست از فلک برگذشت به تمکین و جاه از مَلَک برگذشت»	
	ت) درک مطلب (۴ نمره)	
	۱- با توجه به ابیات زیر ، به سؤالات پاسخ دهید :	
	« دانه پنهان کـن ، بـه کلّی دام شـو غنچه پنهان کن ، گیاهِ بام شو	
	هر که داد او حُسن خود را در مَزاد صد قضای بد سوی او رو نهاد »	
	الف) منظور از « گیاهِ بام شدن » چیست ؟	۰/۵
	ب) مفهوم کلّی بیت دوم چیست ؟	۰/۵
	۲- در بیت : « درخت تو گر بارِ دانش بگیرد به زیر آوری چرخِ نیلوفری را » منظور از واژه های زیر چیست ؟	۰/۵
	الف) درخت ب) چرخ نیلوفری	
	۳- بیت : « اگر یک ذرّه را بر گیری از جای خلل یابد همه عالم سراپای» به چه نکته ای اشاره دارد؟	۰/۵
	۴- در نوشته‌ی « می توانست نگاهِ این یکی را درچلّه‌ی کمان بنشاند و به سوی دشمن پرتاب کند. » منظور از عبارت « نشاندن نگاهِ در چلّه‌ی کمان و پرتاب آن » چیست ؟	۰/۵
	۵- در کدام یک از ابیات زیر شاعر از اینکه چون ابر باشد ، ناراحت و گریزان است ؟	۰/۲۵
	الف) مرا به بود و نبود جهان چـه کـار ، کـه داد به باد فتنه ، همه هست و نیستم ، چون ابر	
	ب) زمین سترون و در وی نشان رویش نیست فـراز ریـگ روان چنـد ایستم چـون ابـر	
	۶- در بیت : « مگوی آن چه هرگز نگفته است کس به مردی مکن باد را در قفس » عبارت کنایی و مفهوم آن را بنویسید.	۰/۵
	۷-در عبارت شعری « و پیمان برادری ات / با جبل نور / چون آیه های جهاد / محکم » :	۰/۲۵
	الف) مخاطب شاعر کیست ؟	۰/۲۵
	ب) منظور از جبل نور چه کسی است ؟	۰/۲۵
	۸- بیت : « گر بسی بینی عدد ، گر اندکی آن یکی باشد در این ره در یکی» به کدام یک از وادی های هفت گانه‌ی منطق الطّیر عطّار اشاره می کند ؟	
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیّات فارسی تخصّصی**	رشته : **ادبیّات و علوم انسانی- علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان :	**۲۳ / ۳ / ۱۳۸۷**
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **خرداد ماه** سال **۱۳۸۷**		**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**	

ردیف	سؤالات	نمره
	ث) تاریخ ادبیّات و دانش های ادبی (۳ نمره)	
	۱- زاویه‌ی دید عبارت داستانی زیر چیست ؟	۰/۲۵
	« چون بامداد شد ، خداوند دکّان بیامد. پاسبان چون او را از دور بدید ، دعا و ثنا گفت و شکرها گزارد.»	
	۲- دو آرایه‌ی موجود در بیت زیر را بنویسید.	۰/۵
	بادِ خزانِ نکبتِ ایّام ناگهان بر باغ و بوستانِ شما نیز بگذرد	
	۳- ..... ذکر نام و ادای احترام به پیامبر و بزرگان دین و ستودن ایشان است که معمولاً در خطبه ها و دیباچه های کتاب ها می آید.	۰/۲۵
	۴- نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید.	۰/۵
	الف) تفسیر کشف الاسرار و عُدّه الأبرار ب) تبسّم های شرقی	
	۵- نوع نثر آثار زیر را بنویسید.	۰/۵
	الف) تاریخ جهانگشای جوینی ب) قصص الانبیا	
	۶- کاربرد کدام آرایه‌ی ادبی ، باعث زیبایی بیت زیر شده است ؟	۰/۲۵
	خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد تو گفتی بدرّید دشت نبرد	
	۷- شرح زیر در باره‌ی کدام اثر می باشد؟	۰/۵
	« یکی از آثار معروف شیخ محمود شبستری می باشد که در پاسخ به سؤالات منظوم امیرسید حسین هروی در ۹۹۳ بیت سروده است . »	
	۸- تعریف : « یکی از شاخه های ارزشمند و مهّم علوم ادبی معاصر است که ما را از تأثیر پذیری ادبیّات ملّت های مختلف جهان و نیز تأثیر پذیری شاعران و نویسندگان یک ملّت از هم آگاه می سازد. » درباره‌ی کدام گونه‌ی ادبیّات است ؟	۰/۲۵
	ج) شعر حفظی (۱ نمره)	۱
	بیت های زیر را کامل کنید.	
	۱- ..... ار نگردد گرد دل از بیخ و اصلش بر کنم گردون اگر ..... کند ، گردون گردان بشکنم	
	۲- الهـــــی ، آتـــش عشقـــم بـــه جـــان زن	
	« موفق باشید » جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : **ادبیّات فارسی تخصّصی**	رشته : **ادبیّات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۲۳ / ۳ / ۱۳۸۷**
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **خردادماه** سال تحصیلی **۱۳۸۷**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر ۱- به آنها ساختن وسیله‌ی پرتاب (فلاخن) (۰/۲۵) را آموخت. ۲- چه سرمای سخت (۰/۲۵) و غریبی. ۳- آن را به خانه‌ی دخترمان (۰/۲۵) منتقل کردیم. ۴- از ایّام دیرینه (۰/۲۵) به یادگار مانده. ۵- خداوند تو را ستایش کرد (۰/۲۵) و بزرگ شمرد (۰/۲۵) ۶- گل کتاب صدبرگ (قرآن) (۰/۲۵) را برای قسم خوردن باز کرده است. (۰/۲۵) ۷- پسران بازرگان پند پدر را شنیدند (۰/۲۵) و منافع آن را خوب شناختند. (۰/۲۵) ۸- نه به او می توان رسید (۰/۲۵) و نه می توان دوری از او را تحمّل کرد. (۰/۲۵) صدها هزار نفر در آرزوی رسیدن به او هستند. (۰/۲۵) ۹- وقتی قرار است آدم های خوب و بد بمیرند (۰/۲۵) خوشا به حال (۰/۲۵) کسی که در نیکی کردن برنده باشد. (۰/۲۵) ۱۰- همانند دانه‌ی پنبه ای که (۰/۲۵) در میان پنبه قرار گرفته است (۰/۲۵) جسم کوه ها نیز (۰/۲۵) در میان برف پنهان شده است. (۰/۲۵) ۱۱- همیشه مراقب بود (۰/۲۵) تا پادشادهی زیردستی را مورد خشم قرار می داد (۰/۲۵) و به آن زیردست آسیب می رساند (۰/۲۵) و او را از کار بر کنار می کرد (یا او را بیچاره می کرد) (۰/۲۵) «در تصحیح این قسمت ، نظر همکاران گرامی صائب است.»	۶
	ب) معنی لغت ۱- گدایی (۰/۲۵) ۲- گل سرخ (۰/۲۵) ۳- آرزو (۰/۲۵) ۴- ابر (۰/۲۵) ۵- چارپایان (۰/۲۵) ۶- زیرکی (۰/۲۵) ۷- اظهار نیاز،تضرّع، التماس (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵) ۸- دل جویی (۰/۲۵)	۲
	پ) خودآزمایی ۱- به دلیل وجود روستایی به همین نام (بسطام) در نزدیکی آن محل (یاهر پاسخی نظیر این) (۰/۵) ۲- به برکت این جادو (۰/۲۵) نه کسی می توانست مرا ببیند (۰/۲۵) و نه می توانست به من شک کند.(۰/۲۵) ۳- به علّت وجود بوی سَمَن (یا گل پنج برگ و سفید) یا به خاطر استشمام بوی خوش بهار (یا هر پاسخی نظیر این)(۰/۵) ۴- اشک (۰/۲۵) به طوفان (۰/۲۵) تشبیه شده است. ۵- الف) نماد آدم هایی که همواره تلاش می کنند بین دیگران جدایی بیندازند (یا نماد کسانی که اختلاف و جدایی می اندازند) (۰/۲۵) ب) نماد آدم هایی که با هم زندگی می کنند (یا نماد دوست و یا هم نوع) (۰/۲۵)	۴
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : **ادبیّات فارسی تخصّصی**	رشته : **ادبیّات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۸۷ / ۳ / ۲۳**
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **خردادماه** سال تحصیلی **۱۳۸۷**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	۶- خویش (۰/۲۵) پیش (۰/۲۵)	
	۷- انتقاد از اینکه تعداد عاقلان کم تر از نادان ها است یا نکوهش کلّ جامعه و جلب توجه به ارزشمندی عقل (یا هر پاسخ درست نظیر این) (۰/۵)	
	۸- معراج پیامبر اسلام (ص) (۰/۲۵)	
	ت) درک مطلب	۴
	۱- الف) مورد توجه واقع نشدن (یا هر پاسخی نظیر این) (۰/۵)	
	ب) اگر کسی خوبی هایش را در معرض فروش (یا نمایش) قرار دهد (۰/۲۵) صدها حادثه‌ی بد به او رو می کند. (۰/۲۵)	
	۲- الف) وجود، هستی، عمر (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵)	
	ب) آسمان،روزگار (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵)	
	۳- نظام احسن عالم یا نظم حاکم بر پدیده های جهان (یا هر پاسخ درست نظیر این موارد) (۰/۵)	
	۴- نگاه مؤثّر و نافذ داشتن (یا هر پاسخی نظیر این) (۰/۵)	
	۵- بیت (ب) (۰/۲۵)	
	۶- کنایه : باد در قفس کردن (۰/۲۵) مفهوم : کار بیهوده کردن (۰/۲۵)	
	۷- الف) حضرت ابوالفضل العباس(ع) (۰/۲۵) ب) امام حسین (ع) (۰/۲۵)	
	۸- وادی پنجم یا وادی توحید (۰/۲۵)	
	ث) تاریخ ادبیّات و دانش های ادبی	۳
	۱- زاویه‌ی دید سوم شخص یا دانای کل (۰/۲۵)	
	۲- تشبیه، واج آرایی، مراعات نظیر (تناسب)، استعاره (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵)	
	۳- نعت (۰/۲۵)	
	۴- الف) ابوالفضل رشید الدّین میبدی (۰/۲۵) ب) زکریّا اخلاقی (۰/۲۵)	
	۵- الف) مصنوع یا متکلّف (۰/۲۵)	
	ب) مُرسل ، خراسانی ، بلعمی ، نثر دوره‌ی اول ، ساده (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵)	
	۶- اغراق (۰/۲۵)	
	۷- منظومه‌ی گلشن راز (۰/۵) ۸- ادبیّات تطبیقی (۰/۲۵)	
	ج) شعر حفظی	۱
	۱- چرخ (۰/۲۵) دونی (۰/۲۵)	
	۲- شرر زان شعله ام (۰/۲۵) براستخوان زن (۰/۲۵)	
	جمع نمره	۲۰

« **همکار گرامی خسته نباشید** »

سایت اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی وزارت آموزش و پرورش به آدرس : (http://aee.medu.ir) **تنها سایت مرجع سوالات و رهنمای** آن در کشور وهمچنین پاسخگویی به **سؤالات** دانش آموزان در خصوص امتحانات می‌باشد.

www.alm.loxblog.com